

Pietní akt v Zákolanech ke 135. výročí narození AZ

Dne 19. prosince jsme si v Zákolanech připomněli 135. výročí od narození Antonína Zápotockého, našeho druhého dělnického prezidenta, odborového předáka. Pietní akt byl zahájen Československou hymnou a básničku, kterou malý Toník napsl pro svého otce přednesla s. Miloslava Vostrá. U sochy Antonína Zápotockého promluvil s. Stanislav Grospič, poslanec PČR, předseda Středočeského KV KSČM, předseda OS ČMS. Promluvil tak odborář k odboráři.

Vážení přátelé, vážené soudružky a soudruzi,

zamýšlím se stále více jakou asi cenu má v dnešní společnosti práce dělníka a jak je v rovině společenské, z pohledu zaměstnavatelů, ale i zaměstnanců toto slovo dnes vnímáno? Jak je vůbec vnímáno i slovo pracující a postavení zaměstnanců odkázaných na prodej své pracovní síly. Kladu tuto otázku zcela záměrně. Hodnoty lidské práce stojí na materiální i duševní činnosti. Práce dělníka však po celé období kapitalismu je předmětem podstaty vykořisťování člověka člověkem, tam kde v kapitalismu nestačí pro soukromý kapitál ekonomické vykořisťování přichází politický nátlak v různých formách jež znehodnocuje lidskou důstojnost a velice často vedl v minulosti k různým formám násilí, včetně fašizace společnosti či válek. Jestliže se dnes vytrácí hodnoty buržoazní parlamentní demokracie a roste nátlak útočící na podstatu dnešního systému je třeba si uvědomit, že se tak děje nikoliv v zájmu zlepšení postavení pracujících a již vůbec ne třídy dělníků. Žijeme dnes v době, která se mnohému z nás může zdát veskrze složitá, politicky propletená s nejasnou budoucností. Chci říci, ale že tomu tak ve skutečnosti není. To jen velká kapitálová uskupení, velké světové mocnosti, dravost amerického kapitálu a kapitálu rozhodujících zemí Evropské unie se snaží přerozdělit si po předešlé hospodářské krizi svá světová panství. Našly Istivou formu politického nátlaku destabilizace společností přes různá zdánlivě "apolitická" občanská sdružení a spolky. Ty však společnost nijak nesjednocují, zájmy dělníků a ostatních pracujících jsou jim naprosto cizí. Tradiční politické strany pravice i levice tápou a svým chováním společenskou nejistotu jen umocňují. Hodnota člověka, lidské práce stojí mimo tyto zájmy. Některé politické strany i odborové centrály se nechávají v této době, stejně tak jako v minulosti uchláchnout vládnoucí mocenskou elitou nutností tzv. sounáležitosti s danými politickými pořádky za příslib podílu na moci. Budování iluze "sociálního kapitalismu vážícího si pracujících" se jim staly rozhodující vlastní náplní činnosti jimi vyjednané podmínky budí falešné naděje a dlouhodobě vrhají většinu pracujících do stále obtížnějších pracovních a tím i životních podmínek. Život na dluh se stal oficiální doktrínou jak dnešních vládnoucích elit tak většiny odborových předáků a jejich centrál. Připomínáme si však dnes významné výročí narození jednoho z největších odborových předáků našich Československých dějin Antonína Zápotockého. Co jej ovlivnilo na jeho cestě a jaký byl kapitalismus a vykořisťování dělníků a pracujících za podstatné části jeho život? Kapitalismus se v Rakousku Uhersku nejinak se choval než dnes a prvá republika Československá rovněž nejinak jak je tomu dnes. Snad jen sociální rozdíly mezi třídami, dvě krvavé světové války, realita fašismu a později jeho zrůdné podoby nacismu nenechávala pochyb kdo ve společnosti tehdy vládne. Dnes 30 let od restaurace kapitalismu v naší zemi máme zemi jejíž elity se znovu vychloubají zásluhou sociálního smírů. ekonomického růstů s růstem životní úrovně. Antonín Zápotocký však vlastní zkušeností poznal záludnost takových iluzí a také poznal kam až důvěřivost pracujících a zrada politických a odborových předáků přivedla Československou prví republiku. Je proto povinností i nás dnes připomínat si životy našich vlastních levicových dělnických předáků, kteří takovýmto tlakům nepodléhaly a vedly proti nic po celý život nesmlouvavý boj. V době, kdy si připomínáme 101. výročí Velké říjnové socialistické revoluce je to o to více aktuální. Imperialistické mocnosti USA, Francie, Velká Británie, SRN, Japonsko, vedou ostrou konfrontaci si Ruskou federací, Čínou o přerozdělení sfér vlivu ve světě. Slábnoucí ekonomické postavení USA a Evropské unie žene svět do další velké válečné konfrontace, podobné jako byla prvá světová válka již Antonín Zápotocký zažil ve frontových zákopech. Zkušenost války namířená proti slovanskému národu, silné sociální citění a Říjnová socialistická revoluce to vše Antonína Zápotockého ovlivnilo na celý zbytek života. My si dnes, symbolicky v rodných Zákolanech připomínáme 135 let od narození třetího poválečného prezidenta Československé republiky Antonína Zápotockého. On také celý život zasvětil neúnavnému boji za lepší život dělníků. Jeho otec Ladislav Zápotocký byl sociálnědemokratickým, odborovým a dělnickým předákem. Jeho syn kráčel ve stejných šlépějích. Připomeňme si několik jeho životopisných dat. Vyučil se kameníkem, do roku 1914 působil na Kladensku jako funkcionář sociální demokracie a také jako redaktor. Když skončilo válečné běsnění prvé světové války měl Antonín Zápotocký jasno. Stal se jedním ze zakladatelů levicového proudu v tehdejší sociální demokracii. Odpor proti válce, tvrdé zkušenosti Rakouska - Uherska a inspirace Velkou říjnovou socialistickou revolucí v Rusku byla zásadní. Stal se i organizátorem dělnických rad. Roku 1920 se účastnil II. kongresu Komunistické internacionály. V prosinci 1920 patřil k hlavním organizátorům Kladenské stávkvy. Za tuto svou činnost na devět měsíců okusil žalář prvé republiky. Republiky, která se rodila i v nadějích a inspiraci právě Říjnové socialistické revoluce v nadějích na lepší budoucnost než nabízelo Rakousko Uhersko. Mladý Antonín Zápotocký tak velice brzy poznal skutečné zájmy těch, kteří se v nové republice chopili ekonomické a politické moci. Jeho další kroky však byly již pevně svázány s komunistickým a odborovým hnutím. Nebylo pro něj jiné cesty vědom si zklamání jaké přinesla sociální demokracie. V letech 1922 až 1925 byl generálním tajemníkem Komunistické strany Československa. V jejím vedení zůstal i po V. sjezdu KSČM v únoru 1929. Od počátku třicátých let vzrůstá jeho pozice odborového předáku Rudých odborů. Nelze v této souvislosti i s porovnáním dnešního dění opomenout jeho úlohu při mostecké stávce v roce 1932. Ta bývá často hodnocena jako jeden z největších stávkových bojů na evropském kontinentě v letech světové hospodářské krize třicátých let. Antonín Zápotocký si z této stávkvy odnesl nejen hluboké poznání, ale i přesvědčení o nebytnosti a levicové revolučnosti odborového hnutí. Následující léta především usiloval o sjednocování odborů v předválečném Československu na protifašistické platformě. Když byla úředně zastavena krátce pro Mnichovské zradě činnost KSČ a odbory sice sjednoceny, ale učiněny součástí Národního souručenství pod německým Protektorátem, stává se spolu s J. Dolanským Antonín Zápotocký představitelem ilegálního vedení právě KSČ. Krátce po okupaci byl v dubnu roku 1939 zatčen při pokusu o ilegální přechod hranic do Polska. Následně byl až do února 1940 vězněn v Praze na Pankráci, poté v Drážďanech a pak koncentračním táboře Sachsenhausen-Oranienburg. Po květnu 1945 se Antonín Zápotocký výrazně přičinil o sjednocení odborů a byl předsedou Ústřední rady odborů a člen předsednictva ÚV KSČM, zároveň byl i poslancem Národního shromáždění. Svůj podíl měl i na vzniku Světové odborové federace. V létě 1946 předsedal Ústavodárnému shromáždění a podílel se na přípravě nové Ústavy Československé republiky. Od 15. června 1948 byl Antonín Zápotocký předsedou vlády Československé republiky a 21. března byl zvolen prezidentem republiky. Jeho život se završil 13. listopadu 1957. Nebylo by správné zredukovat život Antonína Zápotockého jen na

výčet životopisných dat. Neméně je s ním spojena i činnost literární. Málokdo by se ze střední a starší generace nerozpomněl například na Barunku, vyprávění nejen o starých časech, ale především o všeobjímající chudobě. Jmenujme, ale i jiná jeho díla, Rozbřesk, Rudou září nad Kladnem, Vstanou noví bojovníci a Bouřlivý rok 1905. Psal lidsky s velkým sociálním cítěním tak jako lidsky cítil a jak se lidsky vyjadřoval. Rád znal na svou práci, nejen literární názory okolí, vyjadřoval skryté obavy z kritiky, ale tu vždy přijímal přímě a vážil si jí. Vrcholu svého postavení Antonín Zápotocký dostoupal v době nelehké. Svět byl znovu hnán do možnosti dalšího válečného konfliktu. Kapitál, především americký usiloval o jiné přerozdělení světa bez ohledu na ještě čerstvá utrpení fašistických diktatur, válečného požáru II. světové války a americké agrese v Koreji. Zneužíval iluzí a důvěřivosti miliónů lidí, že fašistické zlo a světová válka je na vždy zažehnána. Jak je to nepodobné dnešní době. Jak je to poučné. Proto je život Antonína Zápotockého pro nás inspirativní a zavazující. Žil v době nelehké, ale ze své cesty nesešel. Nenechat se obalamutit, rozpoznávat skutečné společenské hodnoty, bránit možné fašizaci a především dnes bránit mír. Čest památce Antonína Zápotockého .

K pomníku položila kytici poslankyně, předsedkyně rozpočtového výboru PS s. Miloslava Vostrá, společně s předsedkyní OV KSČM Kladno s. Evou Vlčkovou a místopředsedou OV KSČM Kladno Ladislavem Nyšem. Za Středočeský KV KSČM položil kytici s. Stanislav Grospič a Luboš Kudrna. Za LKŽ Středočeského kraje položila kytici s. Alena Grospičová a za LKŽ Kladno Eva Hroníková a Marie Kalousová. Kytici položili i zástupci dalších OV KSČM, samozřejmě nechyběla ani kytice OS ČMS, kterou položil s. Grospič a Klán. Na závěr aktu zazněla Píseň práce

Text: S. Grospič a L.Nyš Foto: J.Rozsar

